

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра риторики и методики преподавания языка и литературы

ДУБЕНЬ Марина Владимировна

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОБУЧЕНИЯ ИНОФОНОВ
РУССКОМУ РЕЧЕВОМУ ЭТИКЕТУ

Аннотация к магистерской диссертации

специальность 1-08 80 02 Теория и методика обучения и воспитания
(в области языкознания)

Научный руководитель
Савчук Татьяна Николаевна
доктор филологических наук
доцент

Минск, 2022

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Ключевые слова:

РЕЧЕВОЙ ЭТИКЕТ, ФОРМУЛА РЕЧЕВОГО ЭТИКЕТА, ОБУЧЕНИЕ РУССКОМУ ЯЗЫКУ КАК ИНОСТРАННОМУ, МЕТОДИКА ОБУЧЕНИЯ РЕЧЕВОМУ ЭТИКЕТУ.

Цель исследования – раскрыть теоретические основы обучения инофонов русскому речевому этикету, продемонстрировать возможность использования определенной лингвистической базы в дидактических целях.

Актуальность диссертационного исследования заключается в его соответствии коммуникативно-ориентированному направлению современной лингводидактики. Тема диссертации отражает значимость в овладении иностранным (русским) языком как средством общения особой микросистемы русского языка – речевого этикета.

Объектом исследования выступает процесс овладения инофонами единицами русского речевого этикета, а также нормами и правилами употребления этих единиц.

Предмет исследования – единицы русского речевого этикета в курсе русского языка как иностранного.

Результаты исследования: систематизированы основные лингводидактические подходы к изучению русского речевого этикета; определена специфика обучения русскому речевому этикету иностранных студентов и стажеров; разработан и апробирован комплекс учебных заданий по русскому речевому этикету для иностранных студентов и стажеров; в группе иностранных обучающихся проведено проверочное тестирование (первичное, заключительное).

Научная новизна исследования заключается в установлении лингводидактических оснований изучения русского речевого этикета инофонами, в создании комплекса учебных заданий по русскому речевому этикету для иностранных студентов и стажеров и его успешной апробации.

Структура и объем диссертации. Магистерская диссертация включает следующие структурные разделы: введение, общую характеристику работы, 2 главы, заключение, список использованных источников (включает 83 наименования), 2 приложения (занимают 31 страницу). Общий объем диссертации составляет 101 с., в том числе основной текст – 63 с.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТЕРЫСТЫКА РАБОТЫ

Ключавыя словы:

МАЎЛЕНЧЫ ЭТЫКЕТ, ФОРМУЛА МАЎЛЕНЧАГА ЭТЫКЕТУ, НАВУЧАННЕ РУСКАЙ МОВЕ ЯК ЗАМЕЖНАЙ, МЕТОДЫКА НАВУЧАННЯ МАЎЛЕНЧАМУ ЭТЫКЕТУ.

Мэта даследавання: вызначыць тэарэтычныя асновы навучання іншафонаў рускаму маўленчаму этыкету, прадэманстраваць магчымасць выкарыстання вызначанай лінгвістычнай базы ў дыдактычных мэтах.

Актуальнасць дысертацыйнага даследавання заключаецца ў яго адпаведнасці камунікатыўна-арыентаванаму кірунку сучаснай лінгвадыдактыкі. Тэма дысертацыі адлюстроўвае значнасць у авалоданні замежнай (рускай) мовай як сродкам зносінаў асаблівай мікрасістэмы рускай мовы – маўленчага этыкету.

Аб'ектам даследавання выступае працэс авалодання іншафонамі адзінкамі рускага маўленчага этыкету, а таксама нормамі і правіламі ўжывання гэтых адзінак.

Прадмет даследавання – адзінкі рускага маўленчага этыкету ў курсе рускай мовы як замежнай.

Вынікі даследавання: сістэматызаваны асноўныя лінгвадыдактычныя падыходы да вывучэння рускага маўленчага этыкету; вызначана спецыфіка навучання рускаму маўленчаму этыкету замежных студэнтаў і стажораў; распрацаваны і апрабаваны комплекс навучальных заданняў па рускаму маўленчаму этыкету для замежных студэнтаў і стажораў; у групе замежных навучэнцаў праведзена праверачнае тэставанне (першаснае, заключнае).

Навуковая навізна даследавання заключаецца ў вызначэнні лінгвадыдактычных асноў вывучэння рускага маўленчага этыкету іншафонамі, у стварэнні комплекса навучальных заданняў па рускім маўленчым этыкеце для замежных студэнтаў і стажораў і яго паспяховай апрабачкі.

Магістарская дысертацыя мае наступную **структуру**: уводзіны, агульная характарыстыка работы, 2 главы, заключэнне, спіс выкарыстаных крыніц, 2 дадатка.

Структура і аб'ём дысертацыі. Магістарская дысертацыя ўключае наступныя структурныя раздзелы: уводзіны, агульную характарыстыку работы, 2 главы, заключэнне, спіс выкарыстаных крыніц (уключае 83 найменні), 2 дадаткі (займаюць 31 старонку). Агульны аб'ём дысертацыі складае 101 с., у тым ліку асноўны тэкст – 63 с.

ABSTRACT

Keywords:

SPEECH ETIQUETTE, THE FORMULA OF SPEECH ETIQUETTE, TEACHING RUSSIAN AS A FOREIGN LANGUAGE, METHODS OF TEACHING SPEECH ETIQUETTE.

The aim of the research is to establish the theoretical foundations for teaching Russian speech etiquette to non-native learners, to demonstrate the possibility of using a certain linguistic base for didactic purposes.

The relevance of the research lies in its compliance with the communicative-oriented direction of modern linguodidactics. The topic of the dissertation reflects the importance of a special microsystem of the Russian language – speech etiquette in mastering a foreign (Russian) language as a means of communication.

The object of the study is the process of mastering by non-native learners the units of Russian speech etiquette, as well as the norms and rules for the use of these units.

The subject of the research is Russian speech etiquette units in the course of Russian as a foreign language.

The result of the research: the main linguodidactic approaches to the study of Russian speech etiquette are systematized; the specifics of teaching Russian speech etiquette to foreign students and trainees are determined; a set of educational tasks on Russian speech etiquette for foreign students and trainees is developed and tested; a verification test (primary, final) is conducted in a group of foreign students.

The scientific novelty of the research is in defining linguodidactic foundations for the study of Russian speech etiquette by non-native learners, the creation of a set of educational tasks on Russian speech etiquette for foreign students and trainees and its successful testing.

The master's thesis has the following **structure**: introduction, general characteristics of the work, 2 chapters, conclusion, list of sources used, 2 appendices.

The total volume of the master's thesis is 101 p. (including main text 63 p.), the number of sources used is 83, includes 2 appendices.